ДꙊМІНІКЪ, ꙟ 13 ГЕНАРІЙ 1835. № 4. DIMANCHE, LE 13/25 JANVIER 1835.

АЛБИНА РОМѪНЕСКЪ

ABEILLE MOLDAVE

ГАЗЕТЪ ПОЛІТІКЪ ШІ ЛІТЕРАЛЪ.

GAZETTE POLITIQUE ET LITTÉRAIRE

ЕШІЇ.

ꙟ прівірѣ слꙋжбеї, каре Д. Маюрꙋл Фоте, комендант
лінії де ла Галац, аꙋ фъкꙋт ла ꙟтѫмпларе кѫнд чꙋ-
ма саꙋ фост арѫтат пе ꙋн вас стрѫін, ші а кърia лъ-
ціре саꙋ ꙟмпедекат прін аспра ꙟмпліnіре а леџꙋірілор
карантініче, Пре ꙟ. Домн, аꙋ біневоіт а мѫртꙋрісі
Д. Фоте а Са деплінъ апробарісіре, дѫндꙋї ші о та-
бакере де аꙋр кꙋ ціфра Домнѣскъ ші кꙋ інскріс
» Пентрꙋ осѫрдіе.

ТꙊРЧІА.

Газета Ꙋніверсалъ дъ ꙋрмѫтоаре лѫмꙋріре дес-
пре плекѫріле челе пачніче а лꙋї Мехмед-Алі-Паша:
Ла ꙟнтꙋрнарѣ са дін лѫꙋнтрꙋл Егіпетꙋлꙋї, ꙋнде
аꙋ фост кълъторіт, Віце-Краюл аꙋ авꙋт ꙟн 25
Ноемвріе о лꙋнгъ конференціе кꙋ Генерал Консолꙋл
Англії, ші маі ꙟн ꙋрмъ аꙋ пофтіт ла сіне пе тоці
Агенції пꙋтерілорі стрѫіне, ші лѣꙋ дікларат: кꙋм-
къ прецꙋеще а лор репрезентації (сфѫтꙋірі) ші
кꙋмкъ гата ера а сѫ ꙟмвоі кꙋ ꙟ. Поартъ асꙋ-
пра тꙋтꙋрор пꙋнтꙋрілор че рѫмѫсесе ꙟнкъ нерегꙋ-
ларісіте, къ сѫ кꙋвінѣ сокоті ка кꙋм ар фі неꙟн-
тѫмплате тоате пасꙋріле че аꙋ фост фѫкꙋт пе ла
пꙋтеріле стрѫіне, кꙋ скопос де а кѫщіга дін партѣ
лор кꙋноштінца неатѫрнѫрії сале; кꙋмкъ сѫ ꙟнда-
торѣ кꙋ сфінценіе де а респектꙋі сꙋпреманціа (Дом-
ніа) ꙟ. Поарте асꙋпра са. Мехмед-Алі лѣꙋ ꙟмпѫр-
тѫшіт кꙋпріндерѣ ꙟмпѫрѫтескꙋлꙋї Хатішеріф а-
тінгѫторі де трібꙋтꙋл (дажділе) ꙟнкредінцѫнд
кꙋмкъ ел ва плѫті сꙋма кꙋвенітъ, къ ва порон-
чі а сѫ дішерта цінꙋтꙋл де Орфа, тоате політii-
ле ші сателе че нꙋ і сꙋнт ꙟнвоіте де кѫтрѫ трак-
татꙋл де Коніа ші къ ꙟндатъ ва кема ꙟндѫрѫпт
пе Ібраім-Паша."

Васꙋл чел маре де абꙋрі нꙋміт Ніꙋл, каріле
саꙋ дꙋрат ꙟн Енглітера, аꙋ ꙟнкѫркат ла Каіро
90 де тꙋнꙋрі. Старѣ Сірії есте тот ꙟнкъ тꙋл-
бꙋрѫтоаре. Асемене ꙋрмѣзъ ші інсꙋргенціа ла
Тріполі ші Ладокіа асꙋпра Егіптенілор ші сфѫр-
шітꙋл еї есте де ꙟндоіалъ.

ГЕРМАНІА.

К. С. ꙟ. Дꙋка де Санта Крꙋці (Дꙋка де
Лаіхтенберг) логоднікꙋл Крѫесії Портꙋгалії, аꙋ
сосіт ꙟн 4 Декемврії ла Франкфорт ші аꙋ
трас ла оспѫтѫріа нꙋмітъ де Росіа, ꙟнсоціт фіінд
де ДД Контеле Межан, де маршалꙋл де ФікалХо,
де Віконтеле дъ Сан-бан-деіра ші де Баронꙋл
де Белінг секретарі де таінъ.

JASSY.

En considération des services que Mr le Major Foty, commandant de la ligne du Danube, a rendus à l'occasion de la peste qui s'était déclarée à bord d'un bâtiment étranger, et dont la propagation a été empêchée par le strict maintien des lois sanitaires, S. A. S. a bien voulu témoigner sa pleine Satisfaction à Mr Foty, en lui faisant remettre une tabatière ornée du chiffre Princier avec cette inscription pour le Zèlé dans le Service.

TURQUIE.

"La gazette Universelle donne les détails suivans relatifs aux dipositions pacifiques de Mehmed Ali Pacha." A son retour de l'Intérieur du pays, il a eu le 25 Novembre une longue conférence avec le consul-général d'Angleterre, il invita ensuite tous les agens des grandes puissances et leur déclara: qu'il appréciait leurs représentations et qu'il était prêt à s'entendre avec la S: Porte sur tous les points qui n'avaient point encore été règlé; qu'on devait regarder comme non avenues ses démarches relativement à l'obtention de la reconnaissance de son indépendance de la part des puissances étrangères; qu'il s'engageait solennellement de respecter la suprématie de la S: Porte. Il leur fit part du Hatti-Chériff Impérial concernant le tribut, et déclara qu'il en solderait le montant et qu'il ferait évacuer le district d'Orfa et toutes les villes et villages qui ne lui sont point accordés par le traité de Doniah et que pour cet effet il allait rappeler son fils Ibrahim-Pacha.

Le grand bâteau à vapeur le Nil, construit en Angleterre, vient de charger au Caire 90 pièces d'artillerie. L'état de la Syrie est toujours inquiétant. L'insurrection continue à Tripoli et à Ladoquie contre les Egyptiens et l'issue en est encore douteuse.

ALLEMAGNE.

Francfort, 4 Décembre. S. A. R. le duc de Santa. Cruz (duc de Leuchtenberg) vient à l'instant d'arriver en cette ville libre où elle est descendue à l'hôtel de Russie accompagnée de M. le comte Mejean, du marquis de Ficalho, du vicomte de Sa-Da-Bandeira et de M. le baron de Belling, secrétaire intime.

МАРЕ — БРІТАНІЕ.

Жꙋрналꙋріле де ла Ірландіа ꙟщіінцазъ кꙋмкъ стрънџерѣ дежмії аꙋ прічінꙋіт о ꙟкрꙋнтатъ лꙋптъ ꙟн каре доїспръзече оамені саꙋ ꙋчіс ші опт греꙋ саꙋ рѫніт.

Прін ꙋрмътоаре ꙟсъмнаре съ пот кꙋноаще опініїле (сокотінціле) лъкꙋіторілор Лондрії. Газетіле каріле съ тіпъреск аколо дімінѣца, сѫнт маї кꙋ самъ пентрꙋ Лондіненії, шасъ дін ачесте деосебіте Газете съ вѫнд пе тоатъ зіꙋа 23,000 де нꙋмере, дін каре патрꙋ, ші анꙋме: Таімс, Морнінг Пост, Морнінг-Гералд ші Морнінг-Ніꙋс, сѫнт ꙟн фаворꙋл Міністерії ші вѫнд 20,000 ексемпларе.

Газетеле де Лондра ꙟщіінцазъ къ Краюл аꙋ сосіт аколо ꙟн 18 Декемвріе дꙋпъ каре саꙋ пꙋблікат ꙋрмътоаре Прокламаціе пентрꙋ дісолꙋціа Парлатентꙋлꙋї де фацъ ші кемарѣ ꙋнꙋї ноꙋ.

Гілом IV, Афлѫнд де кꙋвіінцъ ꙟпреꙋнъ кꙋ сокотінца Сфатꙋлꙋї нострꙋ, де адізфаче Парламентꙋл де акꙋма, каріле ера ꙋрніт пѫн ла 15 Генарї віиторї; ної пꙋблікъм спре ачест скопос ачѣстъ Кръіаскъ прокламаціе, ꙟ а къріа ꙋрмаре дісфачем ачел Парламент ꙟмпреꙋнъ кꙋ Лорзії Бісерікашї ші ачїї лꙋмещї, кавалерї ші четъценї, нꙋмаї пꙋцінї ші комісарії пентрꙋ провінціе, търгꙋшоаре, каре алкътꙋеск Камера Комꙋнінор, тоцї ачіа сѫнт скꙋтіцї де асъ ꙟмфъцоша ла ꙟтрꙋнірѣ Парламентꙋлꙋї де 15 Генарї.

Доринд ші хотърѫт фіінд де адꙋна, ꙟндатъ че съ ва пꙋтѣ, попорꙋл нострꙋ спре аї кꙋноаще гласꙋл пентрꙋ Парламент, прін ачѣста фачем кꙋноскꙋт ла тоцї аї ноштрії юбіцї сꙋпꙋшї, а Ноастръ Кръіаскъ воінцъ ші плъчерѣ Ноастръ де а ꙟної Парламентꙋл, прелѫнгъ ачесте декларꙋім, къ кꙋ конглъсꙋірѣ кꙋ ал Нострꙋ Сфат пріват Ної ам дат канцеларꙋлꙋї Нострꙋ а пърції кръії нꙋміте Маре-Брітаніе ші канцеларюлꙋї Нострꙋ де Ірланда, поронкъ де а фаче кꙋноскꙋтъ фъръ прецет а Ноастръ воінцъ, дꙋпъ форма кꙋвіінчоасъ ші дꙋпъ леџꙋірѣ спре а съ ꙟтрꙋні ꙋн ноꙋ Парламент, прекꙋм фачем кꙋноскꙋт прін ачѣстъ Кръіаскъ прокламаціе сꙋб печетѣ кръілор ꙋніте, черѫнд ка ꙟндатъ съ се факъ пꙋблікаціе прін аї Ноштрії канцеларї, пентрꙋ ка Лорзії чїї бісерікашї ші чїї мірені, мъдꙋларї Камерії Депꙋтацілор, че аꙋ съ алкътꙋіаскъ Парламентꙋл чел ноꙋ, съ се поатъ нꙋмі дꙋпъ кꙋвіінцъ ші съ фіе фацъ ла ачел Парламент а кърꙋїа лꙋкрърї вор ꙟчепе џої ꙟн 19 Феврꙋаріе віиторї.

Саꙋ скріс ꙟн ал Нострꙋ Палат де Браиктон ꙟн 29 Декемвріе 1834. ꙟн ал чінчілѣ ан а Домнії Ноастре. — Домнꙋл съ пъзаскъ пе Краюл.

Ꙋн дрегъторї де поліціе ла Лондра, нꙋміт Палмер, а кърꙋїа слꙋжбъ ера а ꙋнꙋї пъзіторї де поліціе, саꙋ трас ꙟнаінтѣ трібꙋналꙋлꙋї де поліціе Тамісеї, пентрꙋ ꙋн феліꙋ де патімъ че авѣ а да фок касілор. Ел ꙟн деосебіте рѫндꙋрі аꙋ апрінс кѫте-

GRANDE — BRETAGNE.

Les journaux d'Irlande annoncent, que les dîmes y ont donné lieu à une rixe sanglante, dans laquelle douze individus ont été tués, et huit grièvement blessés.

Le fait suivant peut servir à faire connaître les opinions de la capitale. Les journaux du matin sont spécialement destinés aux habitans de Londres. Or, il y en a six qui vendent ensemble 23,000 numéros par jours, et sur les six il y en a quatre, savoir. le Times, le Moning-Post, le Morning-Herald et le Morning-News, qui soutiennent le nouveau ministère, et qui à eux seuls entrent pour 20,000 dans le nombre total des feuilles vendues.

Les journaux de Londres annoncent que le Roi y était arrivé le 30 Décembre, et qu'il a été ensuite publie ce qui suit:

Proclamation pour la dissolution du présent parlement et la convocation d'un nouveau.

» Guillanme IV, attendu que nons avous trouvé convenable, d'après et avec l'avis de notre conseil privé, de dissoudre le parlement actuel qui était prorogé jusqu'au 15 janvier prochain; nons publions, à cette fin, la présente proclamation royale, et nons dissolvons, par conséquent, par celle-ci le dit parlement, et les lords du spirituel et du temporel, et les chevaliers et bourgeois, enfin les commissaires pour les provinces et bourgs faisant partie de la Chambre des communes, sont exempts de se présenter à la réunion du parlement, le 15 janvier.

Désirant et étant résolu de convoquer, aussitôt que possible, notre peuple pour avoir sa voix dans le parlement, nous faisons connaitre par la présente à tous nos bien-aimés sujets notre volonté royale et notre bon plaisir de renouveler le parlement, et nous déclarons en outre, que, d'accord avec notre conseil privé, nous avons donné à notre chancelier de la partie du royaume-uni nommée Grande-Bretagne et à notre chancelier d'Irlande, l'ordre de faire connaître notre volonté sans délai, en due forme et conformément à la loi, afin de faire convoquer un nouveau parlement, comme nous le faisons par la présente proclamation royale, sous le grand sceau du royaume-uni, demandant que promulgation en soit faite sans aucun délai par nos dits chanceliers respectivement, afin que les lords du spirituel et du temporel et les membres de la Chambre des communes, qui devront faire partie du nouveau parlement puissent être dûment nommés et être préseus au dit parlement, dont les travaux commenceront jeudi le 19 févrierprochain.

Donné à notre palais de Brighton, le 29e jour de décembre 1834, la 5e année de notre règne. Dieu sauve le Roi. »

Un agent de la police de Londres, nommé Palmer, et dont les fonctions répondent à celles de la Tamise pour une espèce de monomanie incendiaire. Il a mis le feu. à diverses reprises, à

ва зідірі каріле ера ꙟнкредінцате свъ а са прівігіере.

ІСПАНІА.

Меморіалꙋл Піренеілор скріе де ла марџінѣ Іспаніі ꙋрмътоаріле: Де ла театрꙋл ръзбоюлꙋі ні афлъм фъръ новітале ꙟнтемеете, амъндоъ пърці іш ꙟнсꙋшескꙋ фъръ сфіалъ бірꙋінца тот ꙟн ачеа бътъліе, са паре ꙟнкъ пънъ акꙋма къ тоате съ мърџінеск ꙟнтрꙋ върсарѣ де мꙋлт сѫнџе дін ѫмбе пърціле, фъръ вре о хотъртоаре ісправъ. Дар де ꙟнсъмнат есте къ сꙋмеціа інсꙋрґенцілор, ꙟ лок де а ꙟнпꙋціна, къщігъ дін зі ꙟн зі о ноъ пꙋтере. Талантꙋл ектраордінар де орґаізаціе че дізвълеще Зꙋмалакареґі, спореще ꙟнкредерѣ партізанілор, шіі ꙟнлеснеще кіпꙋріле де а ꙟнтімпіна ненꙋмъратіле ліпсꙋрі, ші прімеждііле спорітоаре де каре съ афлъ ꙟнкꙋнџꙋрат. Норокꙋл ачестꙋі ом есте кꙋр о проблімъ. Сінгꙋр, мърџініт ꙟнтрꙋ а сале мііжлоаче, фъръ арме, фъръ четъці, невоінт а съ лꙋпта ꙟнтімп де іарнъ, џеніа лꙋі чѣ мілітаръ афлъ кіпꙋрі де а пꙋтѣ ꙟнтімпіна тоате. ꙟнзадар, спре ал бірꙋі, съ трімет асꙋпра лꙋі ачеле маі бꙋне трꙋпе а Іспаніі, ші Ґенераліі чіі маі іскꙋсіці, ꙋн корпос де арміа францезъ съ ꙟнсърчінѣзъ де аі ꙟмпедека адꙋчерѣ пе ꙋскат де вре ꙋн провіант; о флоатъ Енглезъ фаче пе маре о асеміне прівіґіере; трактатꙋріле де алеанціе съ ꙟмꙋлцъск ꙟмпреꙋнъ кꙋ деклараціїле діпломатіче; неꙟнвінсꙋл Біскаенꙋл (лъкꙋітор дін цинꙋтꙋл нꙋміт Біскаіа) іш бате џок де тоате ачесте ꙟмпедекърі.

ПОРТꙋГАЛІА

Де ла Лізабона сав пріиміт новітава къмкъ ар фі ꙋрмат тꙋлбꙋраре ꙟн прііінца лꙋі Дон-Карлос ла Галіціа апроапе де Портꙋгаліа, ші къ тоате трꙋпеле, афлътоаре дін коло де Дꙋеро, ав лꙋат порoнкъ а съ ꙟнаінті пе марџінѣ ѫмбелор Краіі. Лізабона ера деплін лініщітъ. Кортесіі сав ꙋрніт ꙟн 2 Генарі де кътръ ꙟнсаш кръиса. ꙟн 18 іа ав адресат камерілор ꙋн кꙋвѫнт ꙟн каре съ ростеще мꙋлцъмірѣ еі пентрꙋ слꙋжбіле лор, ші ꙟн каре ле ꙟнкредінцазъ къмкъ дін партѣ алеацілор саі ꙋрмѣзъ а пріімі ꙟнкізъшлꙋірѣ де прієтеніе ші де паче, ші лі ꙟмпъртъшеще нъдеждѣ, че аре, де а ведѣ ꙟн кꙋрѫнд статорнічіте легътꙋріле де прієтеніе че ера ꙟнфііінцате ꙟнтре націа Портꙋгезъ ші ꙟнтре челеланте пꙋтері ал Еꙋропіі.

ВАРІЕТЪЦІ.

Акꙋма сав афлат ꙋн докꙋмент історік фоарте кꙋріоз, прін каре сар лꙋмꙋрі къмкъ кꙋ 2 вeкꙋрі маі наінте, Франціа ав ꙟнгропат ꙟн ꙟнтꙋнерікꙋл ꙟнкісоареі нꙋміте Бісетр, таіна чѣ маре, каре 150 де ані маі ꙟн ꙋрмъ, ав рідікат пе Англіа ла градꙋл чел ꙟналт де пꙋтере ші де авꙋціе, ꙟн каре астіз са афлъ: адекъ іскодірѣ ꙟнтребꙋінцърii аꙋбꙋрілор ла мішкарѣ машінілор, ачест докꙋмент есте скрісоарѣ слъвітеі Маріон Делорм кътръ а еі бърбат Маркіз д'Ефіат де ла Паріз 1641.

plusieurs maisons dans lesquelles il était chargé d'un service de sûreté.

ESPAGNE.

On écrit de l'extrême frontière au Mémorial des Pyrénées: On est encore sans nouvelles positives du théâtre de la guerre; les deux partis ne se font aucun scrupule de s'attribuer réciproquement la victoire dans les mêmes affaires; mais il paraît que jusqu'ici tout s'est borné à beaucoup de sang répandu de part et d'autre, sans aucun résultat décisif. Un fait néanmoins dominant, c'est que l'audace des insurgés, loin de diminuer, ne fait que prendre, de jour en jour, une nouvelle énergie. Le talent extraordinaire d'organisation que développe Zumalacarreguy augmente la confiance de ses partisans, et lui fournit les moyens de suppléer aux privations sans nombre, aux écueils sans cesse renaissans, qui se pressent autour de lui. La fortune de cet homme est un problème. Seul, réduit à ses propres ressources, sans armes, sans places fortes, obligé de tenir la campagne au milieu de l'hiver son génie militaire trouve le moyen de suppléer à tout. Vainement on envoie pour le combattre les meilleures troupes de l'Espagne, les généraux les plus expérimentés; un corps d'armée française se charge d'empêcher par terre, tous les approvisionnemens de lui arriver, une flotte anglaise exerce par mer une égale surveillance; on multiplie les traités d'alliance, les déclarations diplomatiques, l'indomptable Biscayen se rit de tous les obstacles.

PORTUGAL.

On a reçu à Lisbonne la nouvelle qu'il s'est fait un mouvement carliste dans la Galice, près des frontières du Portugal, et en conséquence toutes les troupes qui se trouvaient au-delà du Douro ont reçu ordre de se rendre sur la limite des deux royaumes. Lisbonne était parfaitement tranquille. Les Cortès ont été ajournées au 2 Janvier par la Reine en personne. Le 19, elle a adressé aux Chambres un discours où est exprimée la reconnaissance qu'elle éprouve pour leur service, et où elle les assure qu'elle continue de recevoir de ses alliés étrangers les mêmes assurances d'amitié et de paix, et leur déclare l'espérance où elle est de voir bientôt se rétablir les rélations amicales qui existaient entre la nation portugaise et les autres puissances de l'Europe.

VARIÉTÉS.

Voici un document historique très-curieux, et qui tendrait à établir en fait que la France a enfoui dans les Cabanons de Bicêtre, il y a deux siècles, le secret immense qui, plus de cent et cinquante ans plus tard, a élevé l'Angleterre au rang de puissance et de fortune dont elle jouit de nos jours:

Lettre de la célèbre Marion Delorme à son époux Marquis d'Effiat, en date de Paris 1641.

Юбітȣле д'Ефіат! де кѫнд маї ȣітат ла Нарбона, ȣнде ȣрмеѕ плъчерілоръ Кȣрціі ші бȣкȣріі де а ꙟмпіедека планȣріле Кардіналȣлȣї Рішеліе (Міністрȣ Краюлȣї Лȣдвіг XIII), дȣпъ доріица че мѣй ꙟмпъртъшіт, еȣ фак ла Паріс онерȣрі (пріімеск кȣ чінсте) лȣї Маркіѕ де Ворчестер, ші іл преȣмблȣ, сѣȣ маї біне ѕікѫнд, ел мъ преȣмблъ дін о кȣріоѕітате ꙟн алта. (лȣкрȣрі вредніче де ведере) алегѫнд пъргȣре челе маї ꙟнтрістате ші маї серіоасе, ворбінд пȣцін, аскȣлтѫнд кȣ о фоарте маре лȣарѣмінте, ші асȣпра ачелора, кȣ каріле ворбеще, цѫнтінд ніще окї марі ші албастріі, каріі паркъ ар пътрȣнде ꙟн фȣндȣл кȣџетъріі лор. Ел нічі о датъ нȣ съ мȣлцъмеще кȣ тълкȣірѣ че і съ фаче, ші нічі прівеще лȣкрȣріле прекȣм і съ аратъ. Деспре ачѣста мъртȣрісеще віѕіта че ам факȣт ла ȣн лок ла Бісерт, ȣнде ел ѕіче, къ ꙟнтрȣн ом небȣн ар фі діскоперіт ȣн маре дȣх. Дѣкъ ачел небȣн н'ар фі фȣріоѕ (тȣрбат) апоі кред къ Енглеѕȣл ар фі черȣт а са слобоѕеніе спре ал дȣче ла Лондра, ші аї аскȣлта небȣнііле сале де дімінѣцъ пънъ ꙟн саръ. Трекѫнд ноі ограда небȣнілор, ші кѫнд еȣ пътрȣнсъ де фрікъ, маї мȣлт моартъ де кѫт віе, мъ стрѫнџем спре кълъȣѕȣл меȣ, іатъ къ дȣпъ ніще гроасе кангеле де фіер, ні съ ꙟмфацошасъ о фацъ ȣрѫтъ карѣ ꙟнчепѣ а стріга кȣ ȣн глас сфъръмат: » еȣ нȣ сѫнт небȣн, ам факȣт оарекаре афларе каре ва ꙟнавȣці пе ачела че ва воі съ о пȣе ꙟлȣкраре.“ Ші оаре че аȣ фост ачѣстъ афларе? ам ꙟнтребат пе ачела каріле нѣȣ арътат ачест спітал де небȣні? Ах ѕісаȣ ел, дѫнд дін ȣмере, оаре че фоарте сімплȣ, ші кареніčі одатъ наї гъчі, ꙟнтребȣінцарѣ абȣрілор апеі клокотітоаре.

Еȣ ам ꙟнчепȣт а рѫде. Ачест ом, аȣ ѕіс пъѕіторюл, съ нȣмеще Саломон де Каȣс, ел аȣ веніт де ла Нормандіа спре а ꙟмфоцоша Краюлȣї ȣн план асȣпра мінȣнателор лȣкръри че сар пȣтѣ кѫщіга дін а лȣї іскодіре. Дȣпъ а лȣї ѕічере прін абȣрі сар пȣтѣ мішка машіні ші тръсȣрі ба ꙟнкъ ші о міе де алте мінȣні, дар Кардіналȣл, фъръ ал аскȣлта аȣ гоніт пе небȣнȣл. Саломон Каȣс, ꙟ лок де а съ діѕкȣража претȣтінденѣ аȣ ȣрмат лȣї Кардінал, каріле; обосіт де ал ꙟтълні ші сȣпърѫндȣсъ де ачесте а лȣї небȣніі, аȣ порончіт а съ ꙟкіде. Енглеѕȣл, де тот фърмъкат, аȣ черȣт а і съ да картѣ алкътȣетъ де Каȣс, ші дȣпъ че аȣ четіто аȣ ѕіс: Ачеста нȣ есте небȣн, ші ꙟ патріа мѣ, ꙟн лок де ал ꙟкіде, ел сар фі ȣмплȣт де авȣціі, Дȣчеціми ла дѫнсȣл еȣ воі съл ꙟнтреб. Дȣпъ че саȣ ꙟнтълніт кȣ ел, апоі саȣ ꙟнтȣрнат фоарте тріст ѕікѫнд, нерочірѣ ꙟнтрȣ адевър лаȣ факȣт небȣн, дар кѫнд лаці ꙟнкіс, апоі аці арȣнкат ла арест пе ачел маї маре дȣх а векȣлȣї ачестȣіа. Де атȣнче Енглеѕȣл visѣѕъ нȣмаї де Каȣѕ ші де абȣрі. Адіо юбітȣле ші кредінчосȣле, съ те ꙟнторн де грабъ, нічі съ фіі ꙟнтрарѫта де норочіт аколо ꙟн кѫт съ нȣці рѫмѫе оаре че драгосте пентрȣ а та Маріон Делорм.

Mon cher d'Effiat. Tandis que vous m'oubliez à Narbonne, et que vous vous y livrez aux plaisirs de la cour et à la joie de contrecarrer M. le cardinal, moi, suivant le désir que vous m'en avez exprimé, je fais les honneurs de Paris à votre lord anglais, le marquis de Worcester, et je le promène, ou plutôt il me promène de curosités en curiosités choisissant toujours les plus tristes et les plus sérieuses, parlant peu, écoutant avec une extrême attention, et attachant sur ceux qu'il interroge deux grands yeux bleus qui semblent pénétrer au fond de la pensée. Du reste. il ne se contente jamais des explications qu'on lui donne, et il ne prend guère les choses du côté où on les lui montre. Témoin la visite que nous sommes allés faire ensemble à Bicêtre, et où il prétend avoir découvert, dans un fou, un homme de génie. Si le fou n'était pas furieux, je crois en vérité, que votre marquis eût demandé sa liberté pour l'emmener à Londres, et écouter ses folies du matin au soir. Comme nous traversions la cour des fous, et que, plus morte que vive, tant j'avais peur, je me serrais contre mon compagnon, un laid visage se montre derrière de gros barreaux, et se met à crier d'une voix toute cassée: Je ne suis point un fou, j'ai fait une découverte qui doit enrichir le pays qui voudra la mettre à exécution. Et qu'est-ce que sa découverte? ds-je à celui qui nous montrait la maison? Ah! dit-il en haussant les épaules, quelque chose de bien simple, et que vous ne devineriez jamais, c'est l'emploi de la vapeur d'eau bouillante.

Je me mis à rire. Cet homme, reprit le gardien, s'appelle Salomon de Caus. Il est venu de Normandie, il y a quatre ans, pour présenter au Roi un mémoire sur les effets merveilleux que l'on pourrait obtenir de son invention; à l'entendre, avec de la vapeur, on ferait marcher des voitures, que sais-je, ou opèrerait mille autres merveilles, le cardinal renvoya ce fou sans l'écouter Salomon de Caus, au lieu de se décourager, se mit à suivre partout monseigneur le cardinal, qui, las de le trouver sans cesse sur ses pas et importuné de ses folies, ordonna de l'enfermer à Bicêtre. Milord Worcester, qui était devenu tout rêveur, demanda le livre, composé par Caus et après en avoir lu quelques pages, il dit:» Cet homme n'est point un fou, et dans mon pays, au lieu de l'enfermer, on l'aurait comblé de richesses. Menez-moi près de lui, je veux l'interroger. On l'y conduisit; mais il revint triste et pensif. Maintenant il est bien fou, dit-il, le malheur et la captivité ont aliéné à jamais sa raison; vous l'avez rendu fou, mais quand vous l'avez jeté dans ce cachot vous y avez jeté le plus grand génie de votre époque.» Là-dessus, nous sommes partis, et depuis ce tems, il ne parle que de Salomon de Caus. Adieu, mon cher ami et féal Henri, revenez bien vite, et ne soyez pas tant heureux là bas qu'il ne vous reste un peu d'amour pour moi. Marion Delorme.